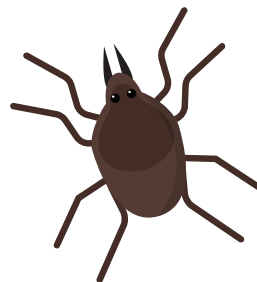

Kan TBE-virus spridas via mjölk?

Fästingburen hjärninflammation, TBE, är en allvarlig sjukdom. Fästingbett är det vanligaste sättet att bli smittad med TBE-virus, men det finns också risk att smittas via konsumtion av opastöriserad mjölk och mjölkprodukter. Idag finns inga kända fall av livsmedelssmitta i Sverige, men sjukdomsutbrott och smittspridning förekommer i andra delar av Europa.

Vad är TBE?

Fästingburen hjärninflammation, TBE, kan leda till allvarlig sjukdom och blir allt vanligare i Sverige. Antalet smittade personer har ökat från cirka 50 fall per år under 1990-talet till nästan 400 fall per år idag. TBE orsakas av ett virus som överförs till människor främst från fästingen *Ixodes ricinus* (vanlig fästing).

Fästingarnas utbredning ökar

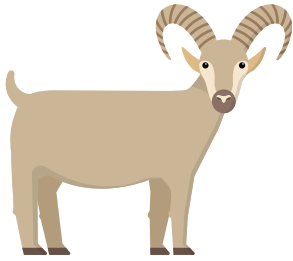
Fästingarna sprids nu över större områden, även i norra Sverige. Tidigare har fästingarna i norra Sverige främst hittats längs kusten, nu hittar vi dem även i inlandet. När utbredningen ökar kan fästingarna också bära med sig smittämnen till nya områden. Det gör att vi kan få nya/fler fall av fästingburna sjukdomar i flera delar av landet.

Risk för TBE-smitta i opastöriserad mjölk

Människor kan smittas av TBE-virus genom att dricka opastöriserad mjölk eller äta opastöriserade mjölkprodukter, till exempel färskost. Hur då? Jo, våra lantbruksdjur kan bli infekterade av TBE-virus utan att uppvisa symptom. Men infekterade idisslare, till exempel kor, får och getter, kan utsöndra viruset i mjölken. I Sverige finns inga sådana påvisade sjukdomsfall bland människor, men sjukdomsutbrott och smittspridning förekommer i andra delar av Europa där opastöriserade mjölkprodukter konsumeras oftare. För att förhindra smittspridning kan mjölken pastöriseras.

Vad gör vi på SVA?

I ett forskningsprojekt som pågår 2019–2020 undersöker vi hur vanligt det är med antikroppar mot TBE-virus i tankmjölk från ko-, get-, och fårbesättningar i Sverige. Vi tittar också på om fästingar som är insamlade från dessa gårdar bär på TBE-virus. Målet är att få en bild av risken för människor att smittas av TBE-virus om de konsumerar opastöriserad mjölk eller mjölkprodukter. Studien har finansierats av Ivar och Elsa Sandbergs fond.

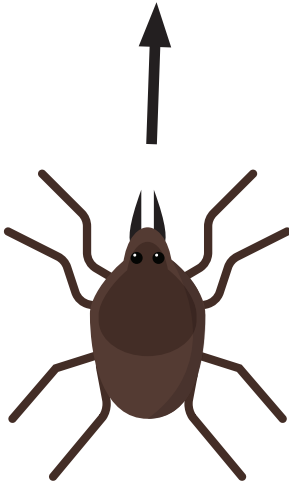

Får, getter och kor kan smittas av TBE-virus via fästingar, men djuren visar inga symptom. Viruset kan föras vidare till mjölken.

Fästingprofylax kan användas för att djuren inte ska få fästingbett.

Pastörisera mjölken och mjölkprodukterna! Då är det ingen risk att viruset finns kvar. Pastörisering oskadliggör även andra smittämnen som kan finnas i mjölken.

Fästingar kan sprida TBE-viruset.

Vaccin mot TBE är också ett bra sätt för människor att undvika sjukdomen.

Pastöriserad mjölk är säker att dricka. En människa som konsumerar opastöriserad mjölk eller mjölkprodukter riskerar däremot att smittas.

Vad kan jag göra själv?

- **INFORMERA**

Informera konsumenterna om att den som dricker opastöriserad mjölk eller äter opastöriserade mjölkprodukter kan utsättas för en potentiell risk att smittas av bakterier eller virus.

- **PASTÖRISERA**

Pastörisering av mjölken eliminerar risken för smittspridning av TBE-virus.

- **VACCINERA**

TBE-vaccination av människor ger skydd mot TBE-virus som kan finnas i fästingar och opastöriserad mjölk.

- **UNDVIK FÄSTINGBETT**

Använd fästingprofylax till både lantbruks- och sällskapsdjur för att undvika fästingbett.

- **VÄLJ LÄMPLIGT BETE**

Går dina djur på fuktiga och buskiga beten? Då är det extra viktigt med fästingprofylax för mjölkande djur. Att röja sly kan också minska antalet fästingar.

Arbetet är utfört av Statens veterinärmedicinska anstalt med finansiering från Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) inom projektet "Utveckling av verktyg för klimatanpassning 2019".

Besök vår webb
www.sva.se

STATENS
VETERINÄRMEDICINSKA
ANSTALT